

بررسی ساز و کارهای مدیریت بر شبکه های اجتماعی به منظور اصلاح ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران

حسینعلی رضائی منش^۱، سعید پور افغان^۲، محسن رضائی منش^۳

^۱ دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت دولتی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان (نویسنده مسؤول)

^۲ دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت بازرگانی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

^۳ دانش آموخته کارشناسی ارشد مهندسی صنایع - دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزکوه

چکیده

با توجه به اهمیت آسیب شناسی فضای مجازی در توسعه جوامع، در جامعه ما نیز در سال های اخیر به فن آوری اطلاعات و ارتباطات توجه بسیاری شده است. تحقیق پیش رو با هدف بررسی ساز و کارهای مدیریت بر شبکه های اجتماعی به منظور اصلاح ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۵ انجام پذیرفت که جامعه آماری آن متشکل از ۷۶۹۷۱ نفر از دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران می باشد؛ که از طریق فرمول کوکران به حجم نمونه ۳۸۳ نفر رسیده ایم. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه و آلفای پرسشنامه (۳۵ پرسشنامه) متغیر وابسته (ارتباط بین فردی) ۰/۷۶ درصد و آلفای پرسشنامه به طور کلی ۰/۸۱ درصد به دست آمد. در این پژوهش از روش نمونه گیری خوشه ای استفاده شده است؛ که در نهایت آزمون تحلیل رگرسیون نشان داد متغیرهای موثر توانسته اند بر ارتباط بین فردی دانش آموزان با ضریب تعیین $a = 0/612$ درصد تغییرات موجود را پیش بینی کنند. متغیر استفاده از اینستاگرام با بتای $0/169$ و متغیر استفاده از وایبر با بتای $0/310$ و متغیر استفاده از واتس آپ با بتای $0/384$ و متغیر استفاده از تانگو با بتای $0/029$ و متغیر استفاده از لاین با بتای $0/013$ توانست بر ارتباط بین فردی دانش آموزان موثر واقع شود و بیشترین تأثیر را میزان استفاده از واتس آپ و کمترین تأثیر را استفاده از لاین بر ارتباط بین فردی دانش آموزان داشته است.

واژه های کلیدی: شبکه های اجتماعی، ارتباط بین فردی، دانش آموزان، مدارس مقطع متوسطه شهر تهران.

مقدمه

در جهان امروز، شبکه‌های اجتماعی نقش بسیار مهمی در روابط مردم سرتاسر جهان ایفا می‌کنند. به طوری که به جزیی جدایی‌ناپذیر از زندگی بیشتر مردم تبدیل شده‌اند. این در حالی است که اساس پیدایش این شبکه‌ها تسهیل و کوتاه کردن مسیر ارتباطی میان افراد جامعه تلقی می‌گردد. در ایران نیز این پدیده نه چندان نوظهور روز به روز بر خیل مشتاقان خود می‌افزاید. شاید در گذشته نه چندان دور افراد شناخت کمی نسبت به ماهیت و چگونگی استفاده از این شبکه‌ها داشتند، اما این روزها در زندگی روزمره شاهد آن هستیم که طیف متفاوت مردم راجع به این شبکه‌ها با هم صحبت و تبادل اطلاعات می‌نمایند. طبقات مختلف در جامعه از زن و مرد، جوان و پیر، باسواد و بی‌سواد، از آن حرف می‌زنند. عده‌ای بسیار مخالف آن‌ها بوده، وجودشان را باعث مضرات اجتماعی و فساد اخلاقی برای طبقات جامعه دانسته و مایل به بستن، تعطیل و فیلتر کردن آن‌ها هستند و در مقابل، عده‌ای دیگر آن‌ها را مظاهری از تمدن جدید شمرده، وجود آن‌ها را برای پیوستگی‌های اجتماعی مفید، بلکه لازم می‌دانند. فراگیر شدن استفاده از این پدیده، پیامدهای مثبت و منفی بسیاری را بر زندگی ما القاء نموده و در مواردی نیز تبعات گریز ناپذیری را بر ما تحمیل داشته است (ابراهیم‌پور و همکاران، ۱۳۹۰).

بیان مسئله

جوامع مختلف تحت تأثیر تحولات بسیار عظیم علمی - تکنولوژیک به سمت جامعه اطلاعاتی یا جامعه شبکه‌ای در حال حرکت اند. در جامعه شبکه ای، جوامع با چالش‌هایی چون نابرابری اجتماعی، هویت‌های جدید، تمایزپذیری و شالوده شکنی نهادهایی نظیر دولت، و فرصت‌هایی چون نقش اینترنت و شبکه‌های اجتماعی در پژوهش، خلاقیت، تعامل و همزیستی جهانی، شکل‌گیری هویت سیال و غیره رو به رو شده‌اند. به نظر می‌رسد به علت وجود این چالش‌ها انسجام اجتماعی و هویتی در جامعه اطلاعاتی و به خصوص در کشورهای در حال توسعه مانند ایران متزلزل شده است. فرآیند جهانی شدن با گسترش قلمرو روابط زندگی اجتماعی دنیای اجتماعی افراد را بسیار بزرگتر می‌کند و احساس کنترل ناپذیر شدن چنین دنیایی را در آنها به وجود می‌آورد (رحیمی و همکاران، ۱۳۹۲). مسئله اساسی در این پژوهش این است که مشخص شود، دانش‌آموزان از محتوای ارائه شده در فضای مجازی چه تأثیراتی را می‌پذیرند؟ یا به صورت واضح‌تر شبکه‌های اجتماعی مجازی چه آثار و پیامدهایی بر روی ارتباط بین فردی دانش‌آموزان دارد؟ تا بتوان در مرحله بعد ساز و کارهای مدیریت بر این گونه روابط را ایجاد و پیاده نمود.

اهمیت و ضرورت تحقیق

شبکه‌های اجتماعی، فضایی آنلاین هستند که بر ساخت و بازتاب روابط اجتماعی میان افراد تمرکز می‌کنند؛ افرادی که در این فضا به تبادل علائق و فعالیت‌هایشان می‌پردازند. شبکه‌های اجتماعی علاوه بر شکل‌دهی جدید به عرصه و فضای تعاملات رودرروی اجتماعی و کنش‌های میان فردی، نقش مهمی هم در نحوه انجام تعاملات شغلی و تجاری ایفا می‌کنند. در بحث از آسیب‌شناسی شبکه‌های اجتماعی، نکته‌ی حائز اهمیت، ریسک بسیار بالای این گونه شبکه‌ها از لحاظ آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی می‌باشد. با توجه به اهمیت آسیب‌شناسی فضای مجازی در توسعه جوامع، در جامعه ما نیز در سال‌های اخیر به فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات توجه زیادی شده است. ولی در این رابطه آسیب‌های جدی وجود دارد که ضروری است به ریشه‌یابی آن پرداخته شود. کشور ما از نظر بهره‌مندی از اینترنت در بین ۱۸۷ کشور جهان رتبه ۸۷ را دارد که بر اساس طبقه‌بندی اتحادیه جهانی مخابرات جزء کشورهای متوسط به شمار می‌رود. ۳۵ درصد استفاده‌کنندگان اینترنت را قشر جوان تشکیل می‌دهند و میانگین زمان صرف شده برای اینترنت ۵۲ دقیقه در هفته است. در این مقاله سعی شده است تا به آسیب‌های عضویت در شبکه‌های اجتماعی مجازی پرداخته و برای رفع این گونه معضلات پیشنهاداتی ارائه شود (سلیمانی‌پور، ۱۳۸۹).

اهداف تحقیق

اهداف کلی

بررسی ساز و کارهای مدیریت بر شبکه های اجتماعی به منظور اصلاح ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران

اهداف جزئی تحقیق

- تبیین رابطه بین استفاده از اینستاگرام و ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران.
- تبیین رابطه بین استفاده از وایبر و ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران.
- تبیین رابطه بین استفاده از واتس آپ و ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران.
- تبیین رابطه بین استفاده از تانگو و ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران.
- تبیین رابطه بین استفاده از لاین و ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران.

سوال اصلی تحقیق

آیا شبکه های اجتماعی بر ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران تأثیرگذار است؟

سوالات فرعی تحقیق

- آیا استفاده از اینستاگرام بر ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران تأثیرگذار است؟
- آیا استفاده از وایبر بر ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران تأثیرگذار است؟
- آیا استفاده از واتس آپ بر ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران تأثیرگذار است؟
- آیا استفاده از تانگو بر ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران تأثیرگذار است؟
- آیا استفاده از لاین بر ارتباط بین فردی دانش آموزان مقطع متوسطه شهر تهران تأثیرگذار است؟

پیشینه تحقیق

تحقیقات خارجی

در سال ۲۰۰۳ تحقیقی با عنوان «مصرف رسانه های جمعی در میان نوجوانان» توسط جمعی از پژوهشگران اسپانیایی و پژوهش «مطالعه در باب مصرف رسانه» توسط میلوارد براون از اعضای اتحادیه ای اروپایی تبلیغات تعاملی در اکتبر سال ۲۰۰۴ انجام گرفته است و (ینگ و تونگ، ۲۰۰۴) کره (ونگ، لی و چنگ، ۲۰۰۳)، هندوستان (نلوا و اناند، ۲۰۰۳) و هنگ کنگ (چک و لیونگ، ۲۰۰۴)، موراها و همکاران (۲۰۰۰)، تامپسون (۱۹۹۵)، گرینفلد (۱۹۹۸)، بولن و هری (۲۰۰۰) و... در خارج از کشور درباره این موضوع تحقیق کرده اند.

تحقیقات داخلی

ایرج فیضی (۱۳۸۴)، کوثری (۱۳۸۶)، خدیجه ناظری (۱۳۸۷)، سجادیان و نادری (۱۳۸۵)، هما زنجانی زاده و علی محمد جوادی (۱۳۸۴)، بهزاد دوران (۱۳۸۲) و... در داخل از کشور درباره این موضوع تحقیق کرده اند.

مبانی نظری

نظریه پردازان

لیندلا (۲۰۰۲) ارتباطات کامپیوتری را بسیار متفاوت از سایر ارتباطات می‌داند و معتقد است اینگونه ارتباطات باید با یک روش شناسی متفاوت از بقیه روش‌ها مورد تجزیه تحلیل قرار گیرند. لیندلا در این مورد معتقد به یک رویکرد ساختار اجتماعی است. رویکرد ساختار اجتماعی عوامل غیر انسانی را هم در ارتباطات دخیل می‌داند (جلالی، ۱۳۸۲).

شرر (۱۹۹۷) معتقد است اعتیاد به اینترنت با اعتیاد به مواد مخدر نه به لحاظ پیامدهای روانی و نه به لحاظ پیامدهای جسمی قابل مقایسه نیست و بنابراین بکار بردن لفظ اعتیاد برای استفاده بیش از حد از اینترنت چندان منطقی به نظر نمی‌رسد.

نظر ویلبر شرام (۱۹۷۰) در خصوص مقایسه رسانه‌های جدید و قدیم شاید یکی از آخرین تلاش‌ها در خصوص تفاوت میان این دو دسته از رسانه‌ها باشد. اما نظر تحقیقی شرام بدلیل شرایط خاص مبتنی بر فناوری حاکم بر دهه ۱۹۷۰ میلادی قابل تعمیم به رسانه‌های دهه ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ میلادی نیست. زمانی رسانه‌های دیداری و شنیداری رسانه‌های نوشتاری را تهدید می‌کردند با این حال رسانه‌های نوشتاری به حیات خود ادامه دادند.

تونی فلدمن (۱۹۹۷) می‌گوید بین محتوای اینترنتی و محتوای رسانه‌های قدیمی‌تر یک تفاوت جدی وجود دارد و آن دیجیتالی بودن محتوای این وسایل است. وی ادامه می‌دهد البته شباهت این رسانه جدید به رسانه‌های پیشین هم این است که مانند بقیه رسانه‌ها شکل خود را بر مبنای تقاضای مخاطب و اصول حاکم بر اقتصاد بازار تنظیم می‌کنند (اکبری و همکاران، ۱۳۹۰).

مورای (۲۰۰۲) شکل‌گیری فضای مجازی و به تبع آن سایبر درام را با تغییر شکل مطبوعات در دوران ویکتوریا مقایسه می‌کند اما معتقد است این بار توان فضای مجازی برای تحمیل منطق خود بسیار بیشتر است.

بل (۲۰۰۱) معتقد است فضای مجازی فضای تازه ایست که ایمیل، خدمات کامپیوتری، خدمات تلفن همراه و پیامک تنها گوشه‌ای از آن را تشکیل می‌دهند. در مورد شرایط مبتنی بر فناوری حاکم بر رسانه‌ها، افرادی نظیر هولمز (۲۰۰۵) معتقد به ظهور عصر دوم رسانه‌ها هستند. از دید او در این دوره تعامل در تقابل با ترکیب قرار می‌گیرد و اختیارات مخاطب بیشتر و بیشتر می‌شود. هولمز از دیدگاه جدید مک لوهانیزم طرفداری می‌کند و معتقد است دیدگاه مک لوهان با کمی تغییر می‌تواند برای شرایط جدید در عرصه رسانه‌ها تبیین مناسب ارائه دهد. او با یک نوع از جبر مبتنی بر فناوری را در عصر دوم رسانه‌ها تایید می‌کند.

حمید عبداللهیان و اباذر توکلی (۱۳۸۲) معتقدند در جهان مجازی منطق دلالت‌های خود مرجع جانشین نظام‌های دال و مدلولی شده‌اند. از نگاه آنها جهان مجازی اساساً متفاوت از سایر پدیده‌های ارتباطی است و بنابر این با منطق موجود قابل مطالعه نیست. ون دیک (۱۹۹۹) از تحولات جدید حوزه ارتباطات بنام انقلاب دوم رسانه‌ها نام می‌برد. در این انقلاب، رسانه‌های پیشین در دو صفت مهم باز تعریف می‌شوند: ۱- تعاملی شدن و ۲- دیجیتالی شدن. با اینکه دیجیتالی شدن به تحول کاملاً فنی و غیر انسانی در حوزه ارتباطات مربوط است، اما نقش بسیار موثری در فراهم آوردن زمینه سخت افزاری برای تعاملی شدن رسانه‌ها دارد. دیجیتالی شدن در واقع تحقق رویای جدا کردن محتوا از کانال است.

ویلیامز (۲۰۰۳) معتقد است بدلیل شاخه شاخه شدن شدید موضوعات در فضای مجازی برجسته‌سازی در آن ضعیف تر از نوع واقعی آن است و فرآیند کنترل ذهن بیشتر از طریق تکرار و نفوذ در پارادایم‌ها تعقیب می‌شود. البته نباید فراموش کنیم که وب سایت‌های مهم خبری مثل بی بی سی، سی ان ان و ... می‌توانند در شرایط خاص برجسته‌سازی را گاهی حتی قوی‌تر از رسانه‌های سنتی انجام دهند. به هر حال آنچه مسلم است امروزه دست این وب سایتها به مخاطبان ساکن در نقاطی از جهان می‌رسد که در گذشته و در عصر رسانه‌های سنتی برقراری ارتباط با آنها به دلایل سیاسی، جغرافیایی یا مبتنی بر فناوری ممکن نبود (ابری، ۱۳۸۷).

اشاعه نوآوری‌ها

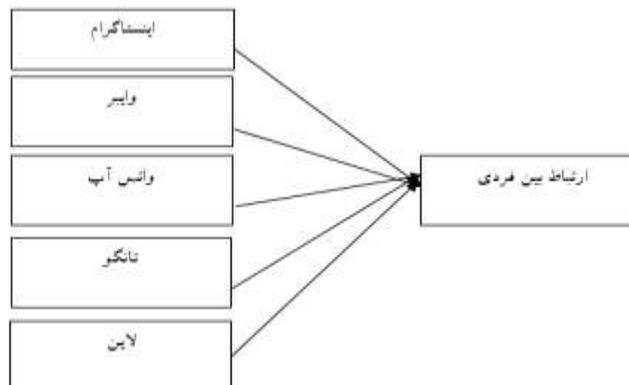
اینترنت از ابتدای کار تا کنون سریع‌ترین رسانه تاریخ در جذب مخاطب بوده است (سورین و تانکارد، ۲۰۰۱). این رشد سریع اینترنت باعث شده برخی از کارشناسان توسعه به ظرفیت‌های این رسانه برای اشاعه نوآوری‌ها توجه بیشتری کنند. راجرز (۱۹۹۵) معتقد است نوآوری‌های تعاملی یا آنهایی که به ارتباط دو طرفه مربوط می‌شوند به دلیل توانایی آنها در جذب سریع کاربر می‌توانند روند اقتباسی سریع‌تری را طی کنند (به نقل از سورین و تانکارد، ۲۰۰۱).

شکاف آگاهی

یکی از مشکلاتی که جوامع امروز با آن روبرو هستند این است که منافع موجود در اینترنت به صورت عادلانه در اختیار همه کاربران قرار نمی‌گیرد. برایان دی لودر و لیت کیبل (۲۰۰۱) معتقدند فناوری‌های جدید ارتباطی به همراه فرایند جهانی شدن و حرکت سریع سرمایه موجب نا امنی و نابرابری اجتماعی و فرهنگی در جهان و مخصوصاً کشورهای پیشرفته شده‌اند (ستوده، ۱۳۸۳).

چارچوب نظری

در این بخش، مهم‌ترین نظریه‌های جامعه اطلاعاتی از جمله نظریه‌های: جامعه‌ی اطلاعاتی به عنوان فرصت‌گرایی دانیل بل، اطلاعات دولت - ملت و نظارت آنتونی گیدنز، مدیریت و دست کاری اطلاعات گستره نوین همگانی یورگن هابرماس و جامعه‌ی شبکه‌ای و اطلاعات؛ امانوئل کاستلز مورد بررسی قرار گرفته است. اما چارچوب نظری این تحقیق بر نظریه‌ی جامعه‌ی شبکه‌ای مبتنی است که به خوبی ویژگی‌های فضای ارتباطی جدید مانند: گمنامی کاربر، نبود ارتباطات غیر کلامی، جدایی فیزیکی و قابلیت انعطاف جسمانی را تشریح می‌کند (ساروخانی، ۱۳۸۵).

شکل ۱. مدل نظری تحقیق

فرضیه‌های تحقیق

- ۱- به نظر می‌رسد بین استفاده از اینستاگرام و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر تهران رابطه برقرار است.
- ۲- به نظر می‌رسد بین استفاده از وایبر و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر تهران رابطه برقرار است.
- ۳- به نظر می‌رسد بین استفاده از واتس‌آپ و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر تهران رابطه برقرار است.
- ۴- به نظر می‌رسد بین استفاده از تانگو و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر تهران رابطه برقرار است.
- ۵- به نظر می‌رسد بین استفاده از لاین و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر تهران رابطه برقرار است.

روش تحقیق

در این پژوهش از روش تحقیق پیمایشی استفاده شده است.

ابزار گردآوری اطلاعات

در این پژوهش از معمولی‌ترین و متداول‌ترین وسیله جمع‌آوری اطلاعات در حیطه‌ی علوم انسانی، همانا پرسشنامه استفاده شده است.

جامعه آماری

جامعه آماری این پژوهش را ۷۶۹۷۱ نفر از دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر تهران در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۵ تشکیل می‌دهند.

برآورد حجم نمونه

حجم نمونه در این پژوهش برای انتخاب دانش‌آموزان مقطع متوسطه (شامل ۷۶۹۷۱ نفر می‌باشد) از فرمول کوکران به دست آمده است. که طبق فرمول کوکران حجم نمونه معادل ۳۸۳ بوده است.

روش نمونه‌گیری

در این پژوهش از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای استفاده شده است.

پایایی و روایی ابزار سنجش

آلفای پرسشنامه متغیر وابسته (ارتباط بین فردی) ۰/۷۶ و آلفای پرسشنامه به‌طور کلی ۰/۸۱ بدست آمد.

فرضیه اول تحقیق: به نظر می‌رسد بین استفاده از اینستاگرام و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان رابطه برقرار است.

جدول ۱. آنالیز واریانس یک طرفه بین استفاده از اینستاگرام و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان

متغیر	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	سطح معنا داری
استفاده از اینستاگرام	میان گروهی	56.411	3	18.804	10.491	.000
	درون گروهی	679.307	379	1.792		
	کل	735.718	382			

بر اساس نتایج حاصله از جدول ۱، آزمون تحلیل واریانس بین استفاده از اینستاگرام و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان، تفاوت معناداری وجود دارد بنابراین فرضیه فوق در سطح اطمینان ۹۹ درصد مورد تایید قرار می‌گیرد. فرضیه دوم تحقیق: به نظر می‌رسد بین استفاده از وایبر و ارتباط دانش‌آموزان رابطه برقرار است.

جدول ۲. آنالیز واریانس یک طرفه بین استفاده از وایبر و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان

متغیر	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	سطح معنا داری
استفاده از وایبر	میان گروهی	27.586	4	6.897	3.681	.006
	درون گروهی	708.132	378	1.873		
	کل	735.718	382			

بر اساس نتایج حاصله از جدول ۲، آزمون تحلیل واریانس بین استفاده از وایبر و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان، تفاوت معناداری وجود دارد بنابراین فرضیه فوق در سطح اطمینان ۹۹ درصد مورد تایید قرار می‌گیرد. فرضیه سوم تحقیق: به نظر می‌رسد بین استفاده از واتس آپ و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان رابطه برقرار است.

جدول ۳. آنالیز واریانس یک طرفه بین استفاده از واتس آپ و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان

متغیر	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	سطح معنا داری
استفاده از واتس آپ	میان گروهی	37.772	4	9.443	5.114	.001
	درون گروهی	697.946	378	1.846		
	کل	735.718	382			

بر اساس نتایج حاصله از جدول ۳، آزمون تحلیل واریانس بین استفاده از واتس آپ و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان، تفاوت معناداری وجود دارد بنابراین فرضیه فوق در سطح اطمینان ۹۹ درصد مورد تایید قرار می‌گیرد.

فرضیه چهارم تحقیق: به نظر می‌رسد بین استفاده از تانگو و ارتباط دانش‌آموزان رابطه برقرار است.

جدول ۴. آنالیز واریانس یک طرفه بین استفاده از تانگو و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان

متغیر	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	سطح معناداری
استفاده از تانگو	میان گروهی	37.242	4	9.311	4.958	.001
	درون گروهی	696.628	371	1.878		
	کل	733.870	375			

بر اساس نتایج حاصله از جدول ۴، آزمون تحلیل واریانس بین استفاده از تانگو و ارتباط دانش‌آموزان، تفاوت معناداری وجود دارد بنابراین فرضیه فوق در سطح اطمینان ۹۹ درصد مورد تایید قرار می‌گیرد.

فرضیه پنجم تحقیق: به نظر می‌رسد بین استفاده از لاین و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان رابطه برقرار است.

جدول ۵. آنالیز واریانس یک طرفه بین استفاده از لاین و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان

متغیر	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	سطح معناداری
استفاده از لاین	میان گروهی	23.112	4	5.778	3.065	.017
	درون گروهی	712.606	378	1.885		
	کل	735.718	382			

بر اساس نتایج حاصله از جدول ۵، آزمون تحلیل واریانس بین استفاده از لاین و ارتباط بین فردی دانش‌آموزان، تفاوت معناداری وجود دارد بنابراین فرضیه فوق در سطح اطمینان ۹۹ درصد مورد تایید قرار می‌گیرد.

رگرسیون با کاربرد یک متغیر دانسته و مشخص، مقادیر متغیر غیر مشخص دیگری را پیش‌بینی می‌کند؛ متغیرهای مستقل نظیر: استفاده از لاین، واتس آپ، تانگو، وایبر و اینستاگرام. میزان تغییر یک متغیر بر اثر متغیر دیگر را ضریب رگرسیون نیز می‌گویند که عبارت است از میزان تغییری که در متغیر وابسته بر اثر یک واحد تغییر در متغیر مستقل بروز می‌کند.

جدول ۶. آزمون تحلیل رگرسیون استفاده از شبکه های مجازی و ارتباط بین فردی دانش آموزان

Enter =Method	Enter روش ورودی متغیرها
=/۳۷۵R	ضریب همبستگی چندگانه
^a =/۶۱۲R2	ضریب تعیین
=/۳۵۵R2 adj	ضریب تعیین تعدیل یافته
=/۸۸۷۵۳S.E	خطای معیار
۱۴۵/۹۸۴ANOVA ^{a=}	تحلیل واریانس
^b =/۰۰۰Sig	سطح معناداری

همانگونه که در جدول ۶، آزمون تحلیل رگرسیون مشاهده می‌شود متغیرهای موثر توانسته‌اند بر ارتباط بین فردی دانش آموزان با ضریب تعیین^a ۶۱۲٪ درصد تغییرات موجود را پیش بینی کنند. به عبارتی متغیرهای مستقل موثر توانسته اند به اندازه درصد^a ۶۱۲٪ از تغییرات مربوط به ارتباط بین فردی دانش آموزان را تبیین کنند و مابقی تأثیرات ناشی از متغیرهایی است که در این تحقیق لحاظ نشده است.

جدول ۷. ضرایب آزمون تحلیل رگرسیون استفاده از شبکه های مجازی و ارتباط بین فردی دانش آموزان

متغیرهای مستقل	b	S. E	bet a	مقدار T	سطح معناداری
مقدار ثابت	۲/۲۴۷	۰/۳۹۳		۵/۷۱۹	۰/۰۰۰
استفاده از اینستاگرام	۰/۳۸۳	۰/۱۵۳	۰/۱۶۹	۲/۵۰۱	۰/۰۱۳
استفاده از وایبر	۰/۵۵۰	۰/۱۰۲	۰/۳۱۰	۵/۳۷۷	۰/۰۰۰
استفاده از واتس آپ	۰/۱۲۳	۰/۱۸۱	۰/۳۸۴	۶/۱۹۴	۰/۰۰۰
استفاده از تانگو	۰/۰۲۱	۰/۰۳۸	۰/۰۲۹	۰/۵۴۶	۰/۰۰۰
استفاده از لاین	۰/۰۱۶	۰/۰۸۰	۰/۰۱۳	۰/۲۰۰	۰/۰۰۰

همانگونه که در جدول ۷، تحلیل رگرسیون مشاهده می‌شود متغیر استفاده از اینستاگرام با بتای ۰/۱۶۹ و متغیر استفاده از وایبر با بتای ۰/۳۱۰ و متغیر استفاده از واتس آپ با بتای ۰/۳۸۴ و متغیر استفاده از تانگو با بتای ۰/۰۲۹ و متغیر استفاده از لاین با بتای ۰/۰۱۳ توانست بر ارتباط بین فردی دانش آموزان موثر واقع شود و بیشترین تأثیر را میزان استفاده از واتس آپ و کمترین تأثیر را استفاده از لاین بر ارتباط بین فردی دانش آموزان داشته است.

بحث و نتیجه گیری

شبکه های اجتماعی را از جنبه های مختلف می توان مورد کنکاش و ارزیابی قرار داد. بنابراین با توجه به اینکه سلامت روانی جوانان و نوجوانان یکی از مقوله های مهم در مباحث روانشناسی و جامعه شناسی محسوب می شود همچنین با توجه به این مسأله که امروزه بسیاری از دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی به تلفن همراه و اینترنت دسترسی دارند و از آن استفاده های مختلفی به عمل می آورند لذا از جمله مشکلاتی که ممکن است برای دانش آموزانی که به عنوان آینده سازان جامعه در نتیجه استفاده ی زیاد با تلفن همراه و اینترنت پیش بیاید، افت تحصیلی و کاهش عملکرد آموزشی آنان می باشد.

نتایج تطبیقی با پیشینه تحقیق

همانگونه که از آزمون های آماری بر می آید کلیه فرضیه ها همسو و هم جهت با پیشینه تحقیق که توسط میلوارد براون، ینگ و تونگ، ونگ، لی و چنگ، نلوا و اناند، چک و لیونگ، سندرز و همکاران، بولن و هری و . . . در خارج از ایران و ایرج فیضی، مسعود کوثری، مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران، خدیجه ناظری و ابراهیمی و همکارانش و . . . در ایران انجام پذیرفت، می باشد.

نتایج کاربردی

۱. شکل گیری و ترویج سریع شایعات و اخبار کذب.
۲. تبلیغات ضد دینی و القای شبهات.
۳. نقض حریم خصوصی افراد.
۴. انزوا و دور ماندن از محیط های واقعی اجتماع.
۵. تأثیرات منفی رفتاری.

پیشنهادات کلی

در پایان، چند پیشنهاد کلی جهت مدیریت بر شبکه های اجتماعی به منظور اصلاح ارتباط بین فردی دانش آموزان و مصون ماندن کاربران شبکه های اجتماعی از آسیب های احتمالی و بهره برداری از آثار مثبت این شبکه ها ارائه می گردد:

۱. ایجاد و راه اندازی شبکه های اجتماعی سالم و مفید برای مبارزه با شبکه های اجتماعی مخرب؛
۲. آموزش و فرهنگ سازی؛
۳. نظارت کارشناسانه و مستمر بر فضای جوامع مجازی و برنامه ریزی برای آینده.

منابع

۱. ابراهیم پور کومله، سمیراوخزایی، کامیان (۱۳۹۰). آسیب های نو پدید، شبکه های اجتماعی مجازی در کمین خانواده ایرانی، نخستین کنگره ملی فضای مجازی و آسیب های اجتماعی نو پدید.
۲. ابری، انسیه. (۱۳۸۷). فضای مجازی عرصه ظهور خلاقیت، اولین کنفرانس ملی خلاقیت شناسی مهندسی و مدیریت نوآوری ایران.

۳. اکبری، ابوالقاسم؛ اکبری، مینا. (۱۳۹۰). آسیب شناسی اجتماعی. تهران: انتشارات رشد و توسعه.
۴. جلالی، علی اکبر (۱۳۸۲). آسیب شناسی فناوری اطلاعات در خانواده.
۵. رحیمی، محمدوپرنده، رادبه (۱۳۹۲). آسیب شناسی فضای مجازی و خانواده، تهدیدها و چالش‌ها، سایت علوم اجتماعی.
۶. ساروخانی، باقر (۱۳۸۵). جامعه شناسی ارتباطات، تهران: اطلاعات، چاپ هفدهم.
۷. ستوده، هدایت‌الله (۱۳۸۳)، آسیب شناسی اجتماعی (جامعه شناسی انحرافات)، تهران، انتشارات آوای نور.
۸. سلیمانی پور، روح‌الله (۱۳۸۹). شبکه‌های اجتماعی، فرصت‌ها و تهدیدها، نشریه اطلاع‌رسانی و کتاب‌داری ره‌آوردنور، شماره ۳۱.

Investigation of management mechanisms on social networks in order to improve the relationship between the individual high school students in Tehran

Hosseinali Rezaeimanesh¹, Saeid Pourafghan², Mohsen Rezaeimanesh³

¹ PhD student in Public Management - Islamic Azad University, Hamedan branch (Corresponding author)

² PhD student in Business Management - Islamic Azad University, Hamedan branch

³ Graduated in Master of Industrial Engineering - Islamic Azad University, Firouzkouh branch

Abstract

Given the importance of pathology in the development of cyberspace communities, in our society in recent years much attention has been information technology and communications. This article aims to investigate the mechanisms of interpersonal communication management on social networks in order to improve high school students in Tehran during 1394- 1395 was conducted that the population consists of 76,971 high school students in Tehran. through Cochran formula the sample size reached 383 people. . The questionnaire and alpha questionnaires (35 questionnaires) dependent variable (interpersonal communication) 76% and alpha of questionnaires 81%, respectively was obtained. In this study, cluster sampling was used. Finally, regression analysis showed that effective interpersonal communication have on students by a factor determined by a 0.612 percent anticipated in existence changes. Instagram variable beta 0.169 and Viber variable beta 0.310 and WhatsApp variable beta 0.384 and variable ranging from tango with beta 0.029 and lines beta 0.013 could be effective interpersonal communication students. WhatsApp has minimal impact on the relationship between the individual students using the line.

Keywords: social networks, interpersonal communication, students, Tehran.
